

Ökológiai gazdálkodás és konvencionális gazdálkodás összehasonlítása esettanulmány alapján

Túri Bence

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Gödöllői Campus

Növénytermesztési és Kertészeti Intézet

Mezőgazdasági mérnök alapképzési

Belső témavezető: **Tirczka Imre**, egyetemi tanár, MATE, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Agroökológiai és Ökológiai Gazdálkodási Tanszék

Külső témavezető: -

A szakdolgozat célja az volt, hogy összehasonlítsa az ökológiai és a konvencionális gazdálkodási rendszerek működését és gazdasági eredményességét azonos termőhelyi adottságok mellett. Az esettanulmány Jászberény határában, a Jászberény és Farnos közötti mezőgazdasági területen valósult meg, ahol két szomszédos, azonos talaj- és klimatikus viszonyokkal rendelkező tábla került vizsgálatra. Az egyik terület egy ökológiai gazdaság része, míg a másik egy konvencionális gazdálkodó kezelésében áll.

A vizsgálat alapját a 2025-ben folytatott napraforgó-termesztés teljes éves munkamenetének áttekintése képezte. Részletesen elemeztem a két gazdálkodási rendszerben alkalmazott talaj-előkészítési eljárásokat, a tápanyag-utánpótlás módját, a gyom- és kártevőszabályozás különbségeit, valamint a betakarítást. A munkafolyamatok mellett az azokhoz kapcsolódó költségeket és hozameredményeket is összehasonlítottam, hogy megállapítsam, hogyan hat a termesztési szemlélet és az inputfelhasználás a gazdaság jövedelmezőségére.

A vizsgált év eredményei alapján a konvencionális tábla termelési értéke 694 800 Ft/ha volt, míg az ökológiai tábláé 706 000 Ft/ha. A két rendszer jövedelmezőségét ugyanakkor nem kizárólag az árbevétel, hanem a költségstruktúra is befolyásolta. A konvencionális gazdálkodás közvetlen anyagköltsége 156 560 Ft/ha volt, míg az ökológiai tábláé 183 900 Ft/ha, amelyet kiegészített a gépi műveletek költsége (56 200 Ft/ha a konvencionálisban és 68 500 Ft/ha az ökológiai rendszerben). A teljes közvetlen költség így 212 760 Ft/ha lett a konvencionális termelésben és 252 400 Ft/ha az ökológiai gazdálkodásban. Ennek megfelelően a

konvencionális rendszer fedezeti hozzájárulása 482 040 Ft/ha, míg az ökológiai gazdaságé 453 600 Ft/ha volt. A jövedelmezőségi ráta a konvencionális gazdálkodás esetében 69%, az ökológiai rendszerben pedig 64% körül alakult.

A nettó jövedelem összehasonlítása alapján elmondható, hogy bár az ökológiai termékek magasabb piaci értéket érhetnek el és az öko támogatás hozzájárul a bevételhez, a többlet munkaerő- és időráfordítás, valamint a nagyobb géphasználat miatt az ökológiai gazdálkodás jövedelmezősége hektáronként némileg elmaradhat a konvencionális rendszer mögött. A konvencionális gazdálkodás előnye tehát a hatékonyságban és az egy munkaóra jutó magasabb hozamban mutatkozik meg, míg az ökológiai gazdálkodás fő erőssége a környezeti terhelés csökkentése, a talajélet fenntartása és a fenntartható termelés hosszú távú biztosítása.

Összességében tehát a két rendszer nem feltétlenül egymás alternatívája, hanem eltérő gazdasági és környezeti stratégiákat képvisel, amelyek közül a választás nagymértékben függ a gazdaság erőforrásaitól, célkitűzéseitől és hosszú távú szemléletétől.